

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت بزرگسالان شناسنامه درس *Course Syllabus*

شماره درس: ۵۱۱۳۶۰

عنوان درس: کارآموزی پرستاری بزرگسالان / سالمندان (۳)

دروس پیش نیاز: پرستاری بزرگسالان / سالمندان (۲)

نوع و تعداد واحد: کارآموزی / ۲ واحد

نیمسال تحصیلی: نیم سال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی پرستاری / ترم پنجم

زمان کلاس: سه شنبه، چهارشنبه، پنجشنبه ساعت (۷-۱۲/۳۰)

مکان تشکیل کلاس: بیمارستان های شهید چمران، امید (سیدالشهداء) و امام موسی کاظم (ع)

زمان حضور در دفتر کار: دو شنبه و سه شنبه ها ساعت ۱۴-۱۵:۳۰

مسئول درس: خانم دکتر صدیقه فرضی

Email : Sedighehfarzi@nm.mui.ac.ir

شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۸۹

اساتید درس: آقای دکتر بهرامی، خانم دکتر آشوری، خانم دکتر فرضی، آقای دکتر اعتمادی، خانم دکتر هادیان، خانم صادقی،

خانم ترک نژاد، آقای شاه زیدی، خانم افسر

آدرس گروه اینترنتی درس: <https://nm.mui.ac.ir/fa/>

شرح درس:

بخش قلب یکی از بخش های تخصصی بیمارستان است که بیماران با اختلالات داخلی و جراحی قلب در آن بستری می شوند. مراقبت از این بیماران مستلزم کسب مهارت های بالینی بر اساس اطلاعات تئوری است. بخش سوختگی، بخش خاصی است که از مرحله پذیرش بیمار در اورژانس سوختگی و سپس مراقبت از بیمار در قالب پانسمان زخم سوختگی، مراقبت از پوست و غشاء مخاطی، مراقبت از دستگاه تنفس و کنترل اختلالات آب و الکترولیت ها و حجم در گردش و سپس مراحل بازتوانی و ترمیم بیمار همگی نیاز به تخصص و آگاهی دارد. علاوه بر حمایت جسمی از بیمار، پرستار باید حمایت روحی کاملی از بیمار به عمل آورد.

رخداد سرطان جزو اختلالاتی است که از نظر بروز و مرگ و میر در درجه بالائی قرار گرفته است. تأثیر بیماری بر مددجو فراتر از مشکلات جسمی، به مسائل روحی- اجتماعی خود و خانواده او گسترش پیدا می کند. بنابراین لازم است یک دانشجوی پرستاری به اهم مراقبت های جسمی- روانی و اجتماعی بیمار و خانواده وی و درمان های اختصاصی سرطان (به ویژه شیمی درمانی و اشعه درمانی) آشنا و مراقبت های پرستاری مربوطه را براساس شرایط مددجو به کار بندد.

در این کارآموزی دانشجویان با بهره‌گیری از مهارت‌های تفکر خلاق و حل مسئله، بر پایه‌آموزته‌های نظری و در چارچوب فرآیند پرستاری به بررسی و شناخت وضعیت سلامت مددجویان بزرگسال و یا سالمند پرداخته و براساس تشخیص‌های پرستاری، تدابیر پرستاری مناسب را تعیین و پس از اجرا ارزیابی می‌نماید. به علاوه از دانشجویان انتظار می‌رود مراقبت‌های پرستاری را از پیشگیری تا نوتوانی مدنظر داشته باشد. لذا بر آموزش به بیمار و خانواده در طی بستری و زمان ترخیص و مراقبت در منزل تأکید می‌شود.

اهداف کلی:

- ۱- کارآموزی بخش قلب جهت کاربرد دانش پرستاری در زمینه بررسی و شناخت بیماران قلبی، بیماری‌های قلب و عروق، تدابیر پرستاری و آموزش‌های لازم به این بیماران برنامه‌ریزی شده است.
- ۲- استفاده از آموزته‌های نظری و مهارت‌های علمی در مراقبت از مددجویان بزرگسال و یا سالمند مبتلا به اختلالات قلب، عروق.
- ۳- هدف از کارآموزی در بخش‌های سرطان و سوختگی آشنایی با اختلالات مربوطه و تدابیر درمانی ارائه شده به این بیماران است. دانشجویان در این بخش‌ها بایستی پس از بررسی و شناخت این بیماران دانش خود را در جهت ارائه مراقبت‌های پرستاری بر بالین بیمار به کار گیرند.

اهداف رفتاری :

- در پایان این دوره انتظار می‌رود دانشجویان بتوانند:
- ۱- با مقررات آموزشی و اخلاقی و رویتن بخش‌های مربوطه آشنا شده و آن‌ها را رعایت نمایند.
  - ۲- اصطلاحات متداول بخش قلب را بدانند و به کار گیرند.
  - ۳- بررسی و شناخت سیستم قلب عروق (از جمله کنترل نبض‌های محیطی، صداهای قلبی، فشار خون) را انجام دهد و بر طبق فرآیند پرستاری به مراقبت از بیمار بپردازد.
  - ۴- آزمایشات رایج بخش (آزمایشات انعقادی ESR, PT, PTT، آنزیم‌های قلبی، تست ورزشی، اکوگرافی و آنژیوگرافی) را بشناسد و از بیماران قبل، حین و بعد از آزمایشات مراقبت به عمل آورد.
  - ۵- انواع بیماری‌های شایع بخش از جمله CHF, CHD، روماتیسم قلبی، اختلالات دریچه‌ای قلب را بداند و از بیماران مربوطه مراقبت به عمل آورد.
  - ۶- انواع بیماری‌های شایع بخش از جمله آندوکاردیت، پریکاردیت، اختلالات عروق، انسداد حاد و مزمن شریانی و وریدی را بداند و از بیماران مربوطه مراقبت به عمل آورد.
  - ۷- داروهای رایج بخش قلب (دیورتیک‌ها، کلسیم بلوکرها، دیژیتال‌ها، بتابلوکرها، دوپامینرژیک‌ها مثل دوپوتامین و دوپامین) را بشناسد و به نحو صحیح برای بیمار استفاده کند.
  - ۸- بتواند یک الکتروکرایوگرام از بیمار بگیرد و یک الکتروکرایوگرام طبیعی را توضیح دهد.
  - ۹- رژیم‌های مورد نیاز بیماران قلبی را بداند و به بیمار آموزش دهد. (تأثیر چربی‌ها، نمک، ماهی)
  - ۱۰- روش صحیح اکسیژن درمانی را برای بیمار به کار گیرد.
  - ۱۱- در مورد عوارض داروها به بیماران آموزش دهد. (سرگیجه، طپش قلب، گر گرفتگی و ...)

- ۱۲- میزان فعالیت در بیماری های قلبی را بداند و به بیمار آموزش دهد.
- ۱۳- بررسی و شناخت بیماران سوخته را انجام داده ، آن ها را پذیرش نموده و درجه سوختگی و ویژگی های زخم را توصیف نماید.
- ۱۴- مراقبت های مرحله اورژانس و مرحله حاد سوختگی را بداند و انجام دهد.
- ۱۵- با فرمول های مایع درمانی آشنایی داشته و بتواند با استفاده از یکی از آن ها میزان مایع مورد نیاز و نوع آن را مشخص نموده و مراقبت های مربوط به مایع درمانی را انجام دهد.
- ۱۶- با رعایت نکات مربوط به پانسمان سوختگی و دبریدمان، به تعویض پانسمان این بیماران با نظارت مسئول پانسمان بخش اقدام نماید.
- ۱۷- اصول و راه های انتقال عفونت و روش های پیشگیری از آن را بداند و در مورد پیشگیری از انتقال عفونت به مددجو و خانواده آموزش دهد.
- ۱۸- علائم شوک هیپوولمیک و شوک سپتیک را بداند و بتواند پیشگیری و درمان مربوطه را انجام دهد.
- ۱۹- به روش صحیح بیماران سوخته را تغذیه نموده و در مورد تغذیه صحیح به مددجو و خانواده آموزش دهد.
- ۲۰- فیزیوتراپی اندام ها و مفاصل را به نحو صحیح انجام داده و به مددجو و خانواده آموزش دهد.
- ۲۱- علل، علائم، روش های تشخیص و درمان سوختگی های استنشاقی را بداند و از بیمار مربوطه مراقبت نماید.
- ۲۲- انواع گرافت ها را بشناسد، خصوصیات محل دهنده و گیرنده گرافت را مشخص نموده و مراقبت های قبل و بعد از گرافت را انجام دهد.
- ۲۳- در مورد پیشگیری از تشکیل بافت اسکار (شامل اسکار هیپرتروفیک، کلونید و کنتراکتور) به وسیله لباس مخصوص و آتل مناسب و قرار دادن اندام های بیماران در وضعیت صحیح به بیمار و خانواده آموزش دهد.
- ۲۴- داروهای رایج بخش اعم از آنتی بیوتیک ها، ویتامین ها ،مسکن ها و آرام بخش ها را از نظر دسته دارویی ،اشکال دارو،دوز مصرفی ، روش صحیح آماده کردن و نگهداری و عوارض مهم شناخته و بتواند به بیماران و خانواده آنان آموزش های لازم ارائه نماید.
- ۲۵- پس از شناسایی نیازهای آموزشی بیماران در زمینه هایی مانند پیشگیری از سوختگی، رعایت بهداشت فردی و جلوگیری از انتقال عفونت، تغذیه صحیح، میزان فعالیت و تمرینات مفصلی، عوارض مهم دارویی و نحوه پیشگیری از عوارض و... آموزش لازم به مددجو و خانواده اش ارائه نماید.
- ۲۶- با بیماران سرطانی و خانواده وی به نحو صحیح ارتباط برقرار کند.
- ۲۷- بررسی و شناخت بیماران سرطانی را انجام دهد و بر طبق فرآیند پرستاری به مراقبت از آن ها بپردازد.
- ۲۸- با آزمایشات رایج بخش (CBC و تومور مارکرها) آشنا شده و مراقبت های قبل و بعد از آن ها را به عمل آورد.
- ۲۹- با روش های BMA, BMB آشنا شده و مراقبت های قبل و بعد از آن را انجام دهد.

۳۰- با داروهای رایج بخش ([Dacarbazine](#), [Cisplatin](#), [Bleomycin Sulfate](#), [5-Fluorouracil](#)), [Doxorubicin](#), [Daunorubicin](#), [Dexamethasone](#), [Cyclophosphamide](#), [Cytarabine](#), [Leucovorin Calcium](#), [Kytril](#), [Ifosfamide](#), [Hydroxyurea](#), [Filgrastim](#), [Etoposide](#), [Vincristine Sulfate](#), [Paclitaxel](#), [Mesna](#)) آشنا شده و آن ها را به نحو صحیح آماده و طبق دستور اجرا نمایید.

۳۱- بیمار را از نظر بروز عوارض شیمی درمانی ارزیابی کرده و اقدامات لازم را جهت پیشگیری یا رفع آن ها به عمل آورد.

۳۲- بیمار را از نظر بروز عوارض رادیوتراپی ارزیابی کرده و اقدامات لازم را جهت پیشگیری یا رفع آن ها به عمل آورد.

۳۳- اورژانس های شایع سرطان (نظیر سندرم لیز تومور، فشار بر طناب نخاعی، تامپوناد قلبی، سندرم درد و سندرم ورید اجوف فوقانی) را بشناسد و برای هر یک از آن ها اقدامات لازم را انجام دهد.

۳۴- اصول و نکات ایزولاسیون معکوس را در بیماران مبتلا به نوتروپنی به کار برد.

۳۵- روش های دارویی و غیر دارویی کنترل درد نظیر انحراف فکر و آرام سازی عضلانی را به طور صحیح به کار برد.

۳۶- عناوین آموزشی مراقبت در منزل را به طور صحیح به بیمار و خانواده آموزش دهد.

۳۷- مشاهدات پرستاری را در پرونده بیمار به طور صحیح ثبت نماید.

شیوه تدریس و ابزار مورد نیاز:

- انجام مراقبت ها بر بالین بیمار همراه با استاد
- انجام راند همراه با استاد بر بالین بیمار
- کاربرد وسایل موجود در بخش در مراقبت از بیماران
- پرسش و پاسخ
- مشاهده
- case report
- تکرار و تمرین

تکالیف:

- حضور به موقع در بخش
- رعایت مقررات بخش
- حفظ شئون اسلامی
- تحویل و تحول بیمار و راند بیمار همراه با استاد مربوطه
- انجام مراقبت ها و آموزش به بیمار در چارچوب اهداف رفتاری

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

بر اساس فرم های ارزشیابی عمومی و اختصاصی موجود در کتاب گزارش کار دانشجویان (لاگ بوک) می باشد. نمره ارزشیابی دوره حداکثر ۲ هفته پس از اتمام دوره کارآموزی اعلام خواهد شد.

سیاستها و قوانین دوره:

- ۱- دانشجو موظف است رأس ساعت ۷/۳۰ صبح در محل کارآموزی حضور یابد. استاد مجاز است از حضور دانشجویانی که با تأخیر در محل کارآموزی حاضر می شوند جلوگیری کرده و در صورت خروج زودتر از موعد از بخش غایب محسوب نماید.
- ۲- دانشجو در صورت عدم حضور منظم در بخش مشمول مقررات زیر خواهد شد:

الف) در صورتی که دانشجو در زمان کارآموزی برابر $\frac{1}{10}$ واحد غیبت موجه نماید، برابر زمان غیبت کارآموزی باید با هماهنگی استاد مربوطه جهت انجام کارآموزی جبرانی در بخش حضور یابد که در صورت عدم جبران یک نمره از نمره کارآموزی کسر خواهد شد.

ب) در صورتی که دانشجو در زمان کارآموزی برابر $\frac{1}{10}$ واحد غیبت غیر موجه نماید، دو برابر زمان غیبت باید با هماهنگی استاد مربوطه جهت انجام کارآموزی جبرانی در بخش حضور یابد که در صورت عدم جبران دو نمره از نمره کارآموزی کسر خواهد شد.

ج) در صورتی که دانشجو بیش از $\frac{1}{10}$ واحد کارآموزی غیبت غیر موجه نماید نمره صفر منظور خواهد شد و در صورت موجه بودن واحد مربوطه توسط آموزش حذف خواهد شد.
-منظور از غیبت موجه غیبتی است که به علت بیماری، فوت بستگان درجه یک و یا تشریف به حج تمتع باشد و در صورت بیماری، استعلاجی باید توسط پزشک معتمد دانشگاه تأیید گردد.

References:

- 1- Brunner& Suddarth. Text Book of Medical surgical Nursing. Philadelphia: J.B Lippincott co.2018
- 2- Black, Hawks, Keone. Medical- surgical Nursing. St louis 2009
- 3-Barker, Ellen.. Neuro science Nursing : A Spectrum of care . 3th edition.2008.
4. Kearney & Richardson, Nursing patients with cancer: principles and practice, Elsevier, 2006.
5. Prescher-Hughes D. S. & Ankhoudairy C. G, Clinical practice protocols in oncology nursing, Gones & Bartlett publisher, 2007.
6. Wilkes & Barton-Burke, Oncology nursing drug handbook, Jones and Bartlett, Boston, 2006.
7. Yarbrow et al, Cancer nursing: principles and practice, 6th edi, Jones and Bartlett, Boston, 2011.
۸. بلاک و هاوکس، پرستاری داخلی - جراحی، سرطان، مترجمین: دکتر مسعود بهرامی و ناهید شاهقلیان، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۸۵.
- ۹- برونر و سودارث، پرستاری داخلی - جراحی، سرطان، مترجم: دکتر مسعود بهرامی، انتشارات حکیم هیدجی، ۱۳۹۱
۱۰. اولریچ، مراقبت های پرستاری، راهنمای برنامه ریزی، مترجمین: اعضای هیئت علمی دانشکده پرستاری شهید بهشتی، جلد سوم، ۱۳۸۱.
۱۱. لفورکی، جوپس، آزمایش های تشخیصی و آزمایشگاهی همراه با اقدامات پرستاری، مترجم: محمد آگون، موسسه فرهنگی نوردانش،